

Dolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV ČRNOMELJ, NOVO MESTO IN TREBNJE

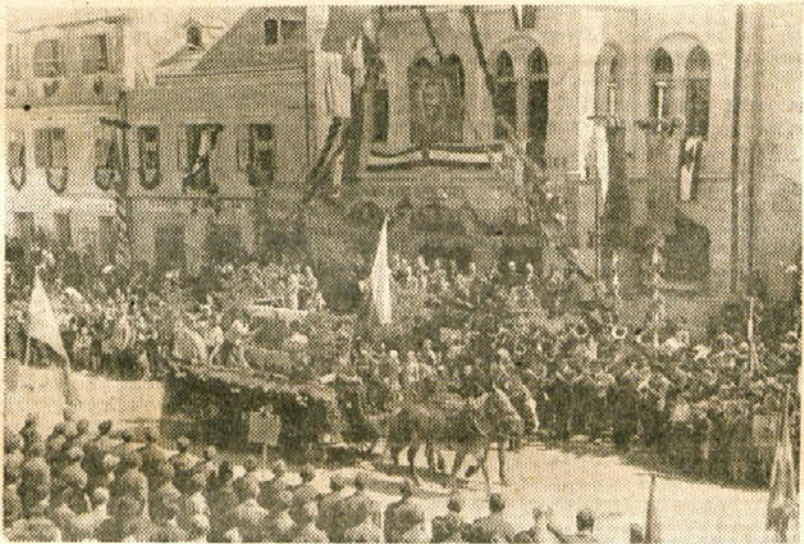
Letov. I. — Stev. 11.

NOVO MESTO, 27. april 1950.

Izhaja tedensko

Praznik delovnega ljudstva vsega sveta

Naj živi 1. maj, dan pregleda uspehov dela in načrtov za bodoče delo

1. maj 1946 v Novem mestu

Več kot pol stoletja slavi delavski razred 1. maj kot svoj praznik. Kakor se narava spomladi prebudi v novo življenje in začne zopet poganjati nove in močnejše rasti, tako se tudi delavski razred, lahko rečemo, pomladi ob tem prazniku, da nanovo in močnejše požene korenine in rast za borbo proti svojim zatiralcem in izžemalcem. Prvi maj pomeni v kapitalističnih deželah napoved novih silnejših dejavnosti za delavski razred in vedno težje čase za izkoriščevalce. V kapitalističnih državah se takrat zberejo delavci na shodih in zborovanjih v gozdovih, kjer pregledajo svoje vrste in napovedo nove borbe za doseg svojih pravic. V deželah socializma, v deželah, kjer ljudstvo vlada samo sebi, pa si zastavi naloge, kako in na kakšen način si bo delovno ljudstvo utrdilo svojo oblast in kako, ter na kakšen način si bo še bolj izboljšalo svoje življenje. V kapitalističnih državah skoraj vedno spremlja 1. maj, eno najuspešnejših sredstev delavskega razreda za izboljšanje življenjskih prilik, stavke, v socialističnih pa vedno nove napovedi tekmovanja, s katerimi si delovno ljudstvo ustvarja čim hitreje boljše življenjske pogoje.

Marsikdo pravi, da se kmetov 1. maj ne tiče in da se kmetov ne tiče delavec. Vsakdo, ki trdi to, je zaviralec razvoja, je zaviralec izboljšanja življenjskih prilik, je sovražnik tako delavcev kakor tudi kmetov. Delo kmeta in delavca, uspeh delavčevega in kmetovega dela, je tesno in nezdružljivo povezano. Kmet seje in žanje; to se pravi, prideluje vsakdanji kruh in surovine, delavec pa iz tega izdeluje v tovarnah in delavnicah predmete vsakdanje potrošnje. In ne samo predmete vsakdanje potrošnje, temveč tudi velike stroje, s katerimi si kmet izboljšuje delovne prilike, si izboljšuje življenje. Čim več strojev, čim

več elektrarn, tem manj truda, tem manj trpljenja, tem boljše življenje. Čim več pridelka, čim več življenjskih dobrin in čim več surovin, tem več strojev, več elektrarn, boljši prevoz in hitrejša rast življenjskih prilik. Prav zaradi tega ne more biti kmet delavcu sovražnik ali delavec kmetu nasprotnik. Oba sta tvorna, oba ustvarjata boljše življenjske pogoje, zato si morata biti zaveznika in ne samo zaveznika, temveč borca rama ob rami za doseg boljše bodočnosti vsega delovnega ljudstva.

Delavec bo v teh dneh in na sam 1. maj pregledal svoje delo in ugotovil napake, ki jih je naredil pri svojem delu, napravil bo načrt, kako si bo delo izboljšal, kako bo povečal uspeh svojega dela in kako izboljšal svoj izdelek. Vse to bo naredil zato, ker se zaveda, da je od njegovega dela odvisno naše življenje. Ker se dobro zaveda vsega tega, zato se je tudi primerno pripravil za 1. maj. Njegov stalen spremljevalec — tekmovanje — bo tudi za ta praznik merilo zavednosti in pripadnosti novi socialistični domovini.

Kaj pa boš naredil ti, pridelovalec

življenjskih dobrin, ti kmet? Prav gotovo se boš ozrl nazaj na vsa leta po vojni. Ali si izvršil vse naloge, ali si vložil vse svoje sile v to, da bi zagotovil vsem hrane, in to zadostne hrane, ali si oskrbel v zadostni meri s surovinami naše tovarne in delavnice. In če boš prišel do sklepa, da nisi, boš ugotovil vzroke, zakaj nisi. Ali ni še vedno preveč starega duha v tebi. Ali ni še vse preveč duha okorelosti in zasidranosti v staro prakso, ki je bila mogoče dobra v predvojni dobi, v dobi, ko si moral boriti najtrši boj zoper izkoriščevalce kmečkovega/človeka? Ali ni še veliko preveč miselnosti starega življenja: Samo, da je meni prav, pa je vse prav? Dragi tovariš, danes je življenje tako tesno povezano med seboj, da če ne bo drugim prav, tudi tebi ne bo. Res je, da je včasih bilo potrebno, da je imel posebno kmečki človek vse doma, da je vse sam pridelal, drugače nič ni imel. In prav to je bil vzrok, da se je tako težko živelo, kajti res je, da si imel vsega, toda tako malo, da si le poznal to ali ono stvar, dovolj pa je nisi imel nikdar. Danes pristopamo k drugačnemu gospodarstvu. Mi pravimo, da pristopamo k skupnostnemu ali kolektivnemu gospodarstvu in prav zato bo imel vsakdo vse in v zadostni meri. Res je, da tega še nimamo, toda treba je k takemu delu in takemu gospodarstvu pristopiti in izpolniti se bo dolgoletna želja. Prav v teh dneh in ob času 1. maja se bo treba tudi kmetu globoko zamisliti in preusmeriti celotno gospodarjenje. Zemlja ne sme ostati v pušči, zemlja mora biti vsa obdelana in izrabljena. Na njej pa bomo pridelovali one rastline in one pridelke, ki so najbolj potrebni in ki najbolj uspevajo. Zemljo bo treba na vsak način spraviti skupaj in delovno silo na vasi temeljito izrabiti, pa najsi bo to človeška ali pa živinska. Treba bo dvigniti hektarski donos, treba bo dvigniti rejo živine. Industrijske rastline, ki se jih naš kmet tako zelo brani, bo treba negovati.

Zakaj vse to, se boš vprašal? Zato,

ker gradimo mi vsi, prav vsi delovni ljudje novo življenje, življenje nezavisno in od nikogar narekovano, razen od nas samih in od naših potreb. Le poglejte: dežele socialističnega bloka nam zavirajo pot pri gradnji socializma. Te države bi rade videle, da bi bili mi še vedno zaostala kmečka država. Oni bi hoteli, da bi bili mi še vedno v industrijskih predmetih odvisni od njih. Oni bi še vedno radi videli, da bi mi kmetijske pridelke poceni prodajali v svet, drago pa nakupovali industrijske predmete. Ali bi mi s tem izboljšali položaj kmetu. Ali bi bil kmet kaj na boljšem kot v stari predaprilski Jugoslaviji? Prav gotovo ne! Kapitalistične države bi še vedno rade videle, da bi mi tratili svojo delovno silo njim v prid, da bi njim rasla gospodarska moč, da bi njim rasel kapital. Oni bi še vedno radi izkoriščali naše rudno bogastvo, naše gozdove, naše vode. Iz vsega tega pa bi se stekal dobiček v njihove žepce, mi pa bi ostali taki kot smo bili; zabiti kmečki, nerazsodni ljudje. Mi pa tega nečemo. Mi hočemo sami izrabljati naše rudno bogastvo, mi hočemo sebi v prid porabiti naše gozdno bogastvo, mi hočemo s svojimi delovnimi silami graditi sebi lepši svet in boljše življenje. To pa so težke stvari in treba je mnogo naporov in mnogo premagovanj in mnogo odpovedi. Treba se je postaviti na lastne noge. In zato je potrebno, da začnemo z novim načinom življenja, z novim načinom dela.

Dragi tovariši, vse to bomo lahko izvršili. Z lahkoto bomo izvedli vse to, če bomo združeni, če bomo skupno delali, če bomo pomagali eden drugemu. Delavec kmetu in kmet delavcu. V tesni povezavi vsega delovnega ljudstva je rešitev našega življenja, je rešitev našega gospodarstva in je rešitev vseh vprašanj naše bodočnosti. Zato v skupnem delu k novim uspehom in novemu, lepšemu življenju delovnega človeka.

Naj živi skupnost delavca, kmeta in delovnega inteligenta!

Na predvečer
1. maja 1946
v Novem mestu

